

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/21/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122274905
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:6122274905.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudcov JUDr. Jany Dudíkovej a JUDr. Petra Tutka v spore žalobcu A. B. C., nar. X.X.XXXX, bytom B., D. X, zastúpeného JUDr. Miroslavom Katunským, advokátom, Košice, Floriánska 19, proti žalovanému A. B. E., nar. XX.X.XXXX, bytom B., E. XXX/X, zastúpenému Mgr. Michalom Gargulákom, advokátom, Michalovce, Kpt. Nálepku 1066/8, o zaplatenie 18.630,00 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku 10C/53/2022-199 zo 14.10.2024 Okresného súdu Michalovce

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku I. o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 7.452,00 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku III. o trovách konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného.

Priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom 10C/53/2022-114 z 26.4.2023 pôvodného žalovaného v 2. rade (A. B. E.) zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 18.630,00 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, konanie voči žalovanej v 1. rade (F. E.) zastavil a priznal žalobcovi voči žalovaným v 1. a 2. rade 100% náhradu trov konania, o ktorej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia.

2. Vychádzal zo žaloby, ktorou sa žalobca domáhal zaviazat' žalovaných (pôvodne 1/ V. Banomovú a 2/ A. B. E.) uhradiť mu sumu 18.630,00 eur a to na tom základe, že medzi ním a žalovanou v 1. rade bola uzavretá zmluva o nájme nebytových priestorov dňa 13.1.2020, v ktorej o.i. bolo dohodnuté, že v prípade porušenia povinností zo strany nájomcu (žalovanej v 1. rade) v podobe platenia dojednaného nájomného a súvisiacich úhrad bude hradiť zmluvnú pokutu za každý deň omeškania vo výške 30,00 eur, pričom žalovaná v 1. rade včas nezaplatila fakturované nájomné spolu vo výške 7.200,00 eur, kvôli čomu bola na Okresnom súde Banská Bystrica podaná žaloba a na základe tejto vydaný platobný rozkaz, ktorý sa stal právoplatným a vykonateľným, keď následne napriek pokusu o zmier žalovaná v 1. rade uplatnenú zmluvnú pokutu za obdobie od 21.3.2020 do 2.12.2021 nezaplatila, keď žalovaný v 2. rade za pohľadávky nájomcu ručil. Uviedol, že proti platobnému rozkazu žalovaní podali odpor, v ktorom namietali, že nájomné nebolo uhradené za mesiace, kedy prevádzka žalovanej v 1. rade bola zatvorená pre pandémiu COVID-u a prepad tržieb, pričom namietali aj neúmernosť uplatnenej zmluvnej pokuty, ktorá je podľa nich v rozpore s dobrými mravmi. Zo zmluvy o nájme nebytových priestorov uzavretej dňa 13.1.2020 zistil, že na jej základe žalobca ako prenajímateľ prenechal žalovanej v 1. rade do užívania nebytové priestory na dobu neurčitú za dojednané ročné nájomné 14.400,00 eur, pričom v časti VI. v bode 9. zmluvné strany sa dohodli na zmluvnej pokute pre prípad neuhrádzania nájomného a súvisiacich úhrad včas a to vo výške 30,00 eur za každý deň omeškania, pričom žalovaný v 2. rade ručil za záväzky žalovanej v 1. rade. Popísal ďalej zistenia z predložených faktúr za obdobie 1/12/2020 až za máj 2021 a z platobného rozkazu sp.zn. 33Up/1000/2021 zo dňa 29.9.2021 zistil, že ním žalovaní v 1. a 2.

rade boli zaviazaní zaplatiť žalobcovi sumu 7.200,00 eur spolu s príslušenstvom. Popísal tiež podrobne obsah vyjadrení žalobcu, jeho právneho zástupcu, ako aj zástupcu žalovaných a tiež obsah vyjadrení žalovaného v 2. rade. Poukázal na to, že na pojednávaní 13.3.2023 právny zástupca žalobcu vzhľadom na to, že na žalovanú v 1. rade bol vyhlásený konkurz, voči nej žalobu vzal späť, v dôsledku čoho postupom podľa § 144 a § 145 ods. 1, 2 CSP voči nej konanie zastavil. Zhrnul, že predmetom konania bol nárok žalobcu voči žalovaným o zaplatenie zmluvnej pokuty vyplývajúcej zo zmluvy o nájme nebytových priestorov uzavretej dňa 13.1.2020 a vychádzal z toho, že žalobca pokusom o mimosúdny zmier zo dňa 2.12.2021 vyzval žalovanú v 1. rade na zaplatenie sumy 18.630,00 eur za 621 dní omeškania a to za obdobie od 21.3.2020 do 2.12.2021. Mal preukázané, že zo strany žalovaných došlo k porušeniu zmluvných povinností riadne a včas platiť nájomné, kvôli čomu platobným rozkazom boli zaviazaní zaplatiť žalobcovi sumu 7.200,00 eur. Dospel k záveru, že zmluva medzi účastníkmi bola právoplatne uzavretá a žalovaná v 1. rade túto podpisovala ako podnikateľka - fyzická osoba a so zmluvou sa tak mala oboznámiť a s tou sa aj oboznámila, keď aj žalovaný v 2. rade vo svojej výpovedi v konaní 10C/69/2022 uviedol, že vedel aj o zmluvnej pokute 30,00 eur denne. Zdôraznil, že u žalovanej išlo o fyzickú osobu - podnikateľku, ktorá má rozumové schopnosti na úrovni primerane spôsobilej osoby, schopnej vnímať a posúdiť zmysel a účel konania a tiež ustanovenia obsiahnuté v nájomnej zmluve, ktorú podpísala spolu so žalovaným v 2. rade. K podpisu zmluvy nebola donútená a ustanovenie o zmluvnej pokute 30,00 eur denne v zmluve nebolo dohodnuté preto, aby sa žalobca na úkor žalovaných obohacoval, ale aj z preventívnych dôvodov, aby žalovaní riadne a včas platili nájomné. Nesúhlasil s tvrdením žalovaných, že zmluvná pokuta je v rozpore s dobrými mravmi a neobstojí ani ich tvrdenie, že podnikali v čase COVID-u, kvôli čomu nestačili splácať nájomné, keďže od zmluvy žalovaní mohli odstúpiť hneď, ešte v roku 2020, čo neurobili a porušovali zmluvné povinnosti z nájomnej zmluvy. Uviedol tiež, že v časti VIII. zmluvy zo dňa 13.1.2020 sa žalovaný v 2. rade zaviazal a vyhlásil, že berie na seba povinnosť uhradiť záväzky žalovanej v 1. rade, ak ich táto nezaplatí ako nájomca. Stotožnil sa ďalej s vyjadrením žalobcu, že žalovanému v 2. rade nikdy nedodával žiadnu službu a tak nešlo o vzťah dodávateľ - spotrebiteľ. Ku námietke žalovaných, týkajúcej sa neprimeranosti výšky zmluvnej pokuty poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 17.7.2019 sp.zn. 3Obdo 11/2019, z ktorého vyplýva, že ako neprimerane vysokú nemožno posúdiť zmluvnú pokutu dohodnutú vo forme určitej sadzby za určené časové obdobie, ktorej celková výška je dôsledkom dlhodobého porušovania zabezpečenej povinnosti dlžníkom. Nakoľko žalovaní dlhodobo porušovali svoje povinnosti tým, že neplatili nájomné, zaviazal žalovaného v 2. rade na zaplatenie sumy 18.630,00 eur. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi priznal voči žalovaným v 1. a 2. rade 100% náhradu trov konania.

3. Rozsudok v jeho I. a III. výroku napadli včas podaným odvolaním obaja žalovaní, uplatniac pritom odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/ a h/ CSP. Rozsudok súdu prvej inštancie sa im javil ako arbitrárny, keďže tento neodpovedal dostatočným spôsobom na ich námietky a dostatočne sa s týmito nevysporiadal, svoje hodnotenie dostatočne neodôvodnil a nedal zrozumiteľnú odpoveď na ich obranu. Citovali § 545a a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a rozsudok označili za nepreskúmateľný. Zmluvná pokuta vo výške 30,00 eur denne je podľa nich v rozpore s dobrými mravmi a je neprimerane vysoká. Upozornili, že žalobca sa nechcel dohodnúť na skoršom ukončení nájomnej zmluvy a museli čakať na uplynutie trojmesačnej lehoty. Nemohli tak skôr ukončiť nájom a ani nevedeli, že pandémia bude trvať tak dlho. Navyiac, žalobca odmietol požiadať štát o úhradu 50% z výšky nájomného. Mali za to, že žalovaný v 2. rade nie je podnikateľ a vo vzťahu vystupoval ako fyzická osoba - ručiteľ a ako spotrebiteľ, k čomu citovali § 53 ods. 4 písm. k/, ods. 5 Občianskeho zákonníka. Upozornili, že žalobca si uplatnil zmluvnú pokutu vo výške 30,00 eur denne, čo predstavuje 912,50% úrok z omeškania z dlžnej sumy 1.200,00 eur ročne. Na podporu svojho názoru o rozpore uplatnenej zmluvnej pokuty s dobrými mravmi citovali z vybraných rozhodnutí Najvyššieho súdu SR. V ich prípade sa jedná o úrok z omeškania vo výške 2,5% denne, čo 2,5 krát prevyšuje najvyššie prípustnú zmluvnú pokutu vo výške 1% denne. Pri takejto výške pokuty by istina na pokute bola splatená v priebehu cca 6 týždňov a jednoznačne tak pokuta je neprimerane vysoká. Nevedeli, ako prvoinštančný súd dospel k nim uvádzaným záverom plynúcim aj z konania vedeného na Okresnom súde Michalovce pod sp.zn. 10C/69/2022, keď dôkaz prečítaním zápisnice nebol vykonaný. Nesúhlasili ani s rozhodnutím o trovách konania, keďže na majetok dlžníčky - žalovanej v 1. rade bol vyhlásený konkurz, ktorý však nepokryl ani jeho náklady a žalovanému v 2. rade bol priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci a tak mal byť aplikovaný § 257 CSP.

4. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaných navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne potvrdiť. Poukázal v celom rozsahu na závery prvoinštančného súdu a mal za to, že

žalovaní v odôvodnení svojho odvolania neuviedli žiadnu skutočnosť, na základe ktorej by mal odvolací súd rozhodnúť podľa ich návrhu. Rozsudok pokladali za dostatočne a jasne odôvodnený. Bol toho názoru, že každá podnikateľská činnosť je spojená s rizikom neúspechu, avšak to ešte nie je dôvod na neplnenie záväzkov. Uplatnená zmluvná pokuta vyrezultovala ako následok porušenia povinnosti platiť riadne a včas nájomné zo strany žalovanej v 1. rade ako podnikateľky. Práve pre takýto prípad bola dohodnutá zmluvná pokuta za každý deň omeškania. Nesúhlasil s tvrdením o neprimeranosti zmluvnej pokuty, keďže takýto záver bol vyslovený až v prípadoch, kedy zmluvná pokuta bola vo výške 100.000,00 Sk voči hodnote zabezpečovanej povinnosti 3.000,00 Sk, resp. keď zmluvná pokuta predstavovala 13% denne z dlžnej sumy, čo nie je daný prípad. Tvrdenie žalovaných o tom, že úrok z omeškania vo výške 2,5% denne prevyšuje najvyššiu prípustnú zmluvnú pokutu vo výške 1% denne, označil za mylné a zavádzajúce. Bol toho názoru, že zmluvná pokuta vo výške 1% z dlžnej čiastky za každý deň omeškania nie je neprimeraná. Zdôraznil tiež, že žalovaný v 2. rade v danom spore vystupuje ako ručiteľ žalovanej v 1. rade - podnikateľky, ktorá v jeho nebytových priestoroch vykonávala svoju podnikateľskú činnosť. To, že žalovaný v 2. rade je fyzická osoba - nepodnikateľ je v danom prípade irelevantné. Keďže žalovanému v 2. rade nikdy nedodával žiadnu službu, nemôže tento byť voči nemu v postavení spotrebiteľa. Mal za to, že nie sú splnené predpoklady pre rozhodnutie o trovách konania v zmysle § 257 CSP.

5. Krajský súd v Košiciach uznesením 3Co/159/2023-174 z 26.4.2024 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie z 26.4.2023 vo výroku I., ktorým žalovaný v 2. rade A. B. E. bol zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 18.630,00 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a výrok III. o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a odmietol odvolanie žalovanej v 1. rade F. E. smerujúce voči výroku I. Poukázal na to, že konanie voči pôvodnej žalovanej v 1. rade F. E. bolo právoplatne zastavené a výrokom I. povinnosť plniť bola uložená výlučne žalovanému v 2. rade A. B. E., a keď zaväzujúci výrok odvolaním napadla aj pôvodná žalovaná v 1. rade bola neoprávnenou osobou, kvôli čomu jej odvolanie odmietol. Vytkol konajúcemu súdu, že odôvodnenie rozsudku týkajúce sa uloženia povinnosti žalovanému v 2. rade A. B. E. je príliš strohé a neobsahuje citáciu akejkoľvek právnej normy, podľa ktorej bola posudzovaná prípustnosť, či výška uplatňovanej zmluvnej pokuty. Vo všeobecnosti charakterizoval pojem zmluvnej pokuty a uložil súdu prvej inštancie povinnosť vysporiadať sa s námietkami žalovaného smerujúcimi voči uplatnenej pohľadávke, znovu posúdiť opodstatnenosť uplatnenej zmluvnej pokuty a vec právne posúdiť s uvedením použitých ustanovení zákona.

6. Súd prvej inštancie ďalším rozsudkom 10C/53/2022-199 zo 14.10.2024 (t.j. teraz preskúmaným rozhodnutím) žalovaného A. B. E. zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 7.452,00 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a tiež priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % z priznanej sumy a napokon priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

7. Zrekapituloval doterajší priebeh konania a podstatný obsah vyjadrenia právneho zástupcu žalobcu z 24.7.2024 a vyjadrení zástupcov strán sporu prednesených na pojednávaní konanom 13.9.2024. Citoval § 3 ods. 1 až 4 zákona č. 116/1990 Z.z. a § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a za nesporné označil, že na základe zmluvy o nájme nebytových priestorov uzavretej medzi žalobcom a pôvodne žalovanou v 1. rade zo dňa 13.1.2020 bola žalovaná v omeškaní s úhradou nájomného od 21.3.2020 do 2.11.2021 a to 621 dní, na podklade čoho vychádzajúc z bodu 9 časti VI. zmluvy bola žalobcom uplatnená zmluvná pokuta 30,00 eur za každý deň omeškania, spolu suma 18.630,00 eur. Uviedol, že žalovaný je podnikateľom, avšak žalobca ako prenajímateľ vystupuje vo vzťahu ako fyzická osoba – nepodnikateľ, a teda zmluvný vzťah medzi stranami bol posudzovaný ako občianskoprávny. Vzal do úvahy obranu žalovaného majúce za to, že uplatňovaný nárok je výkonom práva v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 Občianskeho zákonníka a skúmal tiež, či v spore nejde o zneužitie práva. Vychádzajúc ďalej z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Cdo/144/2010 zo dňa 30.3.2011 nezistil, aby výkon práv a povinností vyplývajúcich z nájmovej zmluvy zasahoval do práv a oprávnených záujmov žalovaného, aby bol v rozpore s dobrými mravmi, zohľadňujúc i námietku žalovaného, že dohodnutá zmluvná pokuta je neprimerane vysoká a súd by ju mal moderačným právom znížiť. Vo všeobecnosti charakterizoval inštitút zmluvnej pokuty, predpoklady jej použitia ako aj moderačné právo podľa § 545a Občianskeho zákonníka. Charakterizoval ďalej kritériá, ktoré sú rozhodujúce pre použitie moderačného práva, pričom poukázal i na vybrané rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Českej republiky. Uviedol, že zmluvná pokuta bola medzi stranami dohodnutá na zabezpečenie

jednej a základnej povinnosti žalovanej platiť nájomné za prenájom nebytových priestorov a výška nájomného pritom bola dohodnutá na sumu 1.200,00 eur mesačne bez DPH a zmluvná pokuta na sumu 30,00 eur denne za každý deň omeškania s úhradou nájomného, čo predstavuje 2,5 % zo sumy mesačného nájomného. Poukázal na skutočnosť, že porušením povinnosti zo strany žalovaného nedošlo ku vzniku žiadnej škody na strane žalobcu. Zaoberal sa ďalej súdnou praxou prejavenu pri rozhodovaní o priznávaní zmluvnej pokuty a špecifikoval v tej súvislosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Obdo/11/2019, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 5/2019, kde za neprímerane vysokú nebola vyhodnotená zmluvná pokuta vo výške 1 % z dlžnej čiastky za každý deň omeškania a ďalej uvádzal i rozhodnutia 2Obdo/39/2010, 33Odo/61/2005, 33Odo/79/2006, 3Cdo/130/2006 či 5Odo/38/2009. Bolo mu známe, že na Okresnom súde Michalovce je vedené konanie pod sp.zn. 7C/90/2023, z ktorého vyplýva, že žalobca mal s iným žalovaným v danej veci uzavretú nájomnú zmluvu o nájme nebytových priestorov, kde bola dohodnutá zmluvná pokuta 0,46 % denne. Posudzujúc primeranosť zmluvnej pokuty z hľadiska zabezpečenia povinnosti a význam zabezpečenej povinnosti posúdil samotné dojednanie zmluvnej pokuty, zavinenie dlžníka ako aj hospodársku situáciu zmluvných strán pri uzatváraní zmluvy a dospel k záveru, že dohodnutá zmluvná pokuta 2,5 % denne je neprímeraná, kvôli čomu použil moderačné právo a za primeranú považoval zmluvnú pokutu vo výške 12,00 eur za každý deň omeškania so splnením povinnosti zaplatiť nájomné, čo pri počte 621 dní omeškania predstavuje 7.452,00 eur, ktorá v percentuálnom vyjadrení predstavuje výšku pokuty 1 % denne a v tejto sume žalobe vyhovel a v prevyšujúcej časti ju ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi priznal 100 % náhradu trov konania z prisúdenej sumy voči žalovanému, ktorý bol neúspešný. Ohľadom priznanej náhrady trov poukázal na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 399/2019 a III. ÚS 475/2018, podľa ktorých zmyslom novej právnej úpravy CSP nebolo celkom koncepčne sa odchýliť od pravidla pôvodne vyjadreného v § 142 ods. 3 OSP, a keďže v danom prípade rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu (pri uplatnení moderačného práva), žalobca bol úspešný v konaní čo do nároku a nemožno ho tak ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu závislého od úvahy súdu. O trovách odvolacieho konania rozhodol tiež podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu jeho trov voči žalobcovi v plnom rozsahu.

8. Dňa 21.10.2024 F. E. a A. B. E. doručili Okresnému súdu Michalovce návrh na vydanie opravného uznesenia a na vydanie dopĺňujúceho rozsudku, v rámci ktorých navrhli rozhodnúť aj o trovách konania vo vzťahu ku pôvodne žalovanej F. E..

9. Súd prvej inštancie uznesením 10C/53/2022-232 z 18.11.2024 návrhy F. E. a žalovaného A. B. E. zo dňa 15.10.2024 na vydanie opravného uznesenia a dopĺňacieho rozsudku zamietol.

10. Rozsudok súdu prvej inštancie zo 14.10.2024 napadol včas podaným odvolaním žalovaný A. B. E., navrhol ho zmeniť a žalobu voči nemu v celom rozsahu zamietnuť a to s použitím odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/ a h/ CSP. Bol toho názoru, že prvoinštančný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil, čím došlo aj k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Citoval § 545a a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a nesúhlasil s názorom, že zmluvná pokuta vo výške 30,00 eur denne predstavujúca v danej veci zmluvnú pokutu 2,5 % denne neodporuje dobrým mravom. Takýmto názorom dochádza k vytvoreniu nebezpečného precedensu aj pre iných účastníkov zmlúv, kde môže dochádzať jednostranne k dohodnutiu takto neprímerane vysokej a likvidačnej zmluvnej pokuty. V danom prípade sa podľa neho od samotného počiatku nejednalo o primeranú dennú sadzbu a výšku zmluvnej pokuty, keďže táto sadzba bola abnormálna. Súd prvej inštancie podľa jeho názoru nedostatočne znížil zmluvnú pokutu, keď nebral do úvahy dostatočne hodnotu a význam ako aj druh zabezpečovanej pohľadávky a neprihliadol na to, že ku žiadnemu vzniku škody na strane žalobcu nedošlo. Navyše zmluvná pokuta zapracovaná do zmluvy nebola recipročná voči žalobcovi. Upozornil, že zmluva bola uzatvorená dňa 13.1.2020, t.j. pred pandémiou Covid 19 a pôvodní žalovaní sa nie vlastnou vinou, ale z dôvodu objektívneho rozhodnutia štátu dostali do nepriaznivej situácie, kedy mali uzatvorenú prevádzku a to aj v r. 2020, ako aj od decembra 2020 do cca mája 2021, kedy pôvodná žalovaná nevykazovala žiaden zisk. Keď napokon z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov musela ukončiť prevádzku ako aj zmluvu o nájme so žalobcom, musela uplynúť ešte trojmesačná lehota, pretože žalobca sa na skoršom ukončení nájmovej zmluvy nechcel dohodnúť. Súd prvej inštancie síce v rozsudku poukazoval na súdnu prax, v zmysle ktorej za neprímerane vysokú nebola vyhodnotená ani zmluvná pokuta vo výške 1 % z dlžnej čiastky za každý deň omeškania, avšak poukazoval i na rozhodnutia, kde bola akceptovaná zmluvná

pokuta nižšia a nie je mu tak zrejmé, prečo sa konajúci súd bezdôvodne priklonil k najvyššej sadzbe, znamenajúcej abnormálne vysoký úrok. Bol tiež toho názoru, že súd prvej inštancie nerozhodol o trovách konania pôvodnej žalovanej v 2. rade a mal za to, že o trovách konania malo byť rozhodnuté podľa § 257 CSP.

11. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov konania. Razantne odmietol tvrdenie žalovaného o tom, že by dojednanie zmluvnej pokuty vo výške 30,00 eur t.j. 2,5 % denne z dlžnej sumy 1.200,00 eur vykazovalo znaky úžery, či by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Nešlo ani o šikanózný výkon práva, keďže uplatnenou zmluvnou pokutou nechcel žalovaným spôsobiť ujmu, avšak táto pokuta rezultovala ako následok porušenia povinnosti platiť riadne a včas nájomné zo strany pôvodnej žalovanej ako podnikateľky a nie je mu možné pričítať platobnú neschopnosť žalovaných. Pôvodná žalovaná pritom pri uzatváraní zmluvy vystupovala ako podnikateľský subjekt a bola tak povinná konať s náležitou odbornou starostlivosťou a prihliadať na všetky právne a finančné následky vyplývajúce z jej záväzkov. Bol toho názoru, že moderačné právo súdu nemá slúžiť na ochranu podnikateľov pred občanmi a dohodnutá zmluvná pokuta nebola neprimerane vysoká a túto otázku žalovaná ako podnikateľka mala riešiť pri uzatváraní zmluvy a nie túto uzavrieť a následne si neplniť základnú povinnosť platiť nájomné a až potom volať „na pomoc“ súd a domáhať sa moderačného zásahu. Uviedol, že súd po dôkladnom posúdení kritérií pre moderáciu zmluvnej pokuty túto znížil na 1 % denne z hodnoty mesačného nájomného a to napriek tomu, že ani pôvodne dojednaná zmluvná pokuta nebola v rozpore s judikatúrou. Bol si vedomý skutočnosti, že pandémia Covidu prišla nečakane, čo však žalovaných nezbavovalo povinnosti plniť si svoje záväzky, keď pri ukončení nájmu bolo postupované v súlade s časťou VII. bodom 1 zmluvy a nie je možné mu pričítať z tohto dôvodu výšku zmluvnej pokuty. Ak si žalovaní boli vedomí toho, že nestíhajú splácať nájomné, mohli od zmluvy odstúpiť ešte v r. 2020, čím by zabránili rastu výšky zmluvnej pokuty. Pri rozhodovaní o trovách konania nesúhlasil s aplikáciou § 257 CSP, keď v konaní nevyplynulo, aby majetkové, sociálne a ďalšie pomery účastníkov konania odôvodnili jeho použitie.

12. Žalovaný v odvolacej replike trval na podanom odvolaní a na skutočnosti, že do platobnej neschopnosti sa žalovaní dostali z objektívnych dôvodov – uzatvorenia prevádzok a spoločenských podujatí z dôvodu pandémie, pričom žalobca neučinil nijaký krok k tomu, aby sa následky tejto krízy zmiernili a nepožiadal ani o uhradenie časti nájmu zo strany štátu. Konajúci súd nedostatočne odôvodnil podľa jeho názoru, prečo za primeranú pokladá zmluvnú pokutu vo výške 1 % denne, keď podľa rozhodovacej praxe ide o najviac prípustnú výšku zmluvnej pokuty.

13. Krajský súd v Košiciach na základe podaného odvolania vec podľa ust. § 385 ods. 1 CSP prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania a preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach odvolania, t.j. v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1, 2 CSP (vymedzenom odvolacími dôvodmi a námietkami žalovaného uvedenými v odvolaní) a § 379 CSP spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, preto potvrdil rozsudok vo výroku I. o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 7.452,00 eur a vo výroku III. o trovách konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného.

14. Odvolací dôvod podľa § § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený v prípade ak dôjde k vadám konania alebo aj vadám rozhodnutia v dôsledku ktorých súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv a nie hmotnoprávných nárokov strán. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihladenia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Podľa čl. 46 Ústavy SR sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 48 Ústavy SR má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

15. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba vo všeobecnosti rozumieť taký procesný postup súdu, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu Civilným sporovým poriadkom za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť najmä procesným postupom súdu, ktorý rozhodnutiu predchádza. Zároveň podľa ustálenej súdnej praxe k porušeniu práva na spravodlivý proces môže dôjsť nielen procesným postupom súdu tak ako je to vyššie uvedené, ale aj rozhodnutím samotným a to v prípade, ak rozsudok je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

16. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie je subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, t.j. vadami konania podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP sú iné vady, ktoré mohli mať vplyv na výrok rozhodnutia ,s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v § 365 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP .

17. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. e) CSP je v súdnej praxi daný vtedy, ak súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav vecí, pretože nevykonal navrhnutý dôkaz potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, k čomu je potrebné uviesť, že súd nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy účastníkmi konania, najmä súd nevykoná dôkazy na preukázanie skutočností, ktoré z hľadiska hmotného práva nie sú významné a nevykoná ani dôkazy nadbytočné, t.j. ku skutkovým okolnostiam, ktoré boli už preukázané iným spôsobom alebo založené na zhodnom tvrdení účastníkov. Neúplné zistenie skutkového stavu je odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvého stupňa nevykonal účastníkom navrhnutý dôkaz spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť. Iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy účastníkmi navrhnuté, nemôže byť v spore spôsobilým odvolacím dôvodom . Zároveň musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvej inštancie.

18. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods1 písm. f) CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 ods 1, 2 CSP alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, 193 a 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

19. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

20. Ani jeden z uplatnených odvolacích dôvodov podľa názoru odvolacieho súdu nie je daný. Nebolo zistené, aby súd prvej inštancie nesprávnym postupom znemožnil stranám uskutočňovať im patriace práva v takej miere, aby došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a neboli zistené ani iné vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Nemožno konštatovať ani nevykonanie dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností (odvolateľ ich ani v odvolaní úplne nešpecifikoval) a už vykonané dôkazy vytvárajú spoľahlivý základ pre správne zistenie skutkového stavu a preskúmané rozhodnutie vychádza aj zo správneho právneho posúdenia veci, pričom aj odôvodnenie rozsudku je náležité a podrobné, umožňujúce odvolaciemu súdu realizovať v plnej miere jeho odvolací prieskum.

21. Nie je sporné, že žaloba sa v konaní domáhal zaplataenia dohodnutej zmluvnej pokuty, ktorá vychádzajú z uzavretej zmluvy o nájme nebytových priestorov vo výsledku predstavovala 2,5 % denne

zo sumy mesačného nájomného. V zmluve zmluvná pokuta bola dojednaná vo výške 30,00 eur pri nájomnom 1.200,00 eur mesačne.

22. Súd prvej inštancie aj s odvolaním sa na príslušnú špecifikovanú judikatúru sa zaoberal okolnosťami dojednania zmluvnej pokuty, jej primeranosťou a výškou, zohľadňujúc okolnosti právneho úkonu, jeho pohnútky a účel a uplatniac moderačné právo v zmysle § 545a Občianskeho zákonníka za primeranú zmluvnú pokutu pokladal sumu 12,00 eur za každý deň omeškania so splnením povinnosti platiť nájomné, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 1 % denne z hodnoty mesačného nájomného. Svoju úvahu prvoinštančný súd priliehavo a dostatočne ozrejmlil a jeho dôvody vedúce k priznaniu sumy 7.452,00 eur žalobcovi pokladá odvolací súd za dostatočné a opodstatnené.

23. Ako uviedol odvolací súd už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí z 26.4.2024, že vychádzajúc z charakteru a povahy sporových strán, dohoda o zmluvnej pokute musela byť uzavretá písomne a musela byť v nej určená výška pokuty alebo v nej musí byť určený spôsob jej určenia. Výšku zmluvnej pokuty totiž možno určiť jednorazovú pevnou sumou, prípadne ju stanoviť v percentách či zlomkom ceny alebo aj ako sumu, ktorá sa môže určitým spôsobom opakovať. Jej výška alebo spôsob určenia však musia byť vyjadrené jednoznačne, takisto ako zmluvná povinnosť, pre prípad porušenia ktorej bola zmluvná pokuta dojednaná, inak je takáto dohoda neplatná. Účelom moderačného práva je umožniť súdu dodatočne po vzniku nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty túto znížiť a to z dvoch dôvodov: aby bolo možné odstrániť prípadnú neprimeranú tvrdosť zákona, ale tiež preto, aby mal súd v konkrétnom prípade možnosť zabrániť celkom neadekvátnym majetkovým dôsledkom, kedy by neprimerane vysoká zmluvná pokuta mohla viesť až k neprimeraným ziskom vo vzťahu k majetkovej ujme na strane oprávneného a k neprimeranému (vo vzťahu k porušenej povinnosti) hospodárskemu poškodeniu povinného subjektu či až k jeho likvidácii. Z vecného hľadiska sú uplatňované dve kritériá na posúdenie primeranosti zmluvnej pokuty: a/ hodnota zabezpečenej povinnosti a b/ význam zabezpečovanej povinnosti. Súd pri rozhodovaní sa zameriava nielen na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, ale aj na iné skutočnosti (napr. hospodársku pozíciu zmluvných strán pri uzatváraní zmluvy, spôsob zapracovania zmluvnej pokuty do zmluvy, reciprocitu zmluvnej pokuty, druh zavinenia dlžníka, ako aj na skutočnosti, či došlo k vzniku škody alebo nie a pod.). Určenie výšky zmluvnej pokuty je pritom zásadne vecou vzájomnej dohody zmluvných strán, čo však neznamená, že v každom jednotlivom prípade môže byť dohodnutá pokuta v neobmedzenej výške. Primeranosť zmluvnej pokuty je nevyhnutné vyhodnotiť s prihliadnutím ku celkovým okolnostiam právneho úkonu, jeho pohnútkam a účelu, ktorý sledoval, ako aj vzájomný pomer pôvodnej a sankčnej povinnosti. Inak môže byť hodnotená zmluvná pokuta dojednaná vo forme pevne stanovenej čiastky a zmluvná pokuta dojednaná formou určitej sadzby za stanovenú časovú jednotku. Podľa zaužívanej súdnej praxe napr. pevne stanovenu zmluvnú pokutu vo výške trojnásobku zabezpečenej čiastky je potrebné (pri zohľadnení všetkých okolností prípadu) považovať za neprimeranú práve s ohľadom na pomer medzi hodnotou zabezpečovanej pohľadávky a výškou zmluvnej pokuty, ktorú by v takom prípade bol dlžník povinný zaplatiť iba za niekoľko dní omeškania. Takéto kritérium však nemožno dosť dobre použiť, ak dosiahne celková výška zmluvnej pokuty trojnásobok zabezpečenej pohľadávky v dôsledku dlhodobého omeškania dlžníka s plnením, keďže výška zmluvnej pokuty vtedy plne závisí od doby, po ktorú dlžník svoju zmluvnou pokutou zabezpečenú povinnosť neplní. Teda neprimeranosť zmluvnej pokuty nemožno vyvodiť z jej celkovej výšky, ak je dôsledkom dlhodobého omeškania dlžníka a s tým spojeným navyšovaním o inak primeranú „dennú sadzbu“ zmluvnej pokuty. Opačný záver je neprijateľný, keďže by vo svojich dôsledkoch zvýhodňoval dlžníka (čím dlhšie by dlžník neplnil svoje povinnosti, tým viac by bol zvýhodňovaný pri posudzovaní prípadnej neprimeranosti výšky zmluvnej pokuty), čo by znamenalo spochybnenie funkcií, ktoré má zmluvná pokuta plniť. Ani prípadné dojednanie neprimerane vysokej zmluvnej pokuty nemusí byť kvalifikované ako neplatný právny úkon, odporujúci dobrým mravom, keďže zákon umožňuje moderovať výšku zmluvnej pokuty. Moderačné právo súdu je vo vzťahu k výške zmluvnej pokuty vyjadrením preferencie zachovania platnosti právneho úkonu, ak má byť tento spochybnený iba pre neprimeranosť dojednanej výšky zmluvnej pokuty (k tomu viď napr. nález Ústavného súdu SR III. ÚS 528/2015 z 21.6.2016).

24. Súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní riadil vyššie uvedenými východiskami a primerane (priliehavo) realizoval možnosť zmluvnú pokutu znížiť podľa § 545a Občianskeho zákonníka. Preferoval tak zachovanie platnosti právneho úkonu, spochybnovaného práve neprimeranosťou dohodnutej výšky zmluvnej pokuty. Takýto postup má oporu i v zaužívanej súdnej praxi (viď napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5Cdo/33/2022). Moderovanú výšku zmluvnej pokuty možno s ohľadom ku

všetkým okolnostiam prípadu (berúc do úvahy aj pôvodne dojednanú výšku zmluvnej pokuty) pokladať za primeranú. K posudzovaniu primeranosti výšky zmluvnej pokuty je pritom nevyhnutné pristupovať individuálne, keď predchádzajúce súdne rozhodnutia môžu byť len istým vodítkom pri rozhodovaní. Zmluvná pokuta vo výške 1% z dlžnej čiastky mesačného nájomného sa nevymyká súdnej praxi (k tomu viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2Cdo/172/2007 z 30.9.2008).

25. Na správnosť preskúmaného rozhodnutia nemajú vplyv námietky žalovaného poukazujúceho na nepriaznivé dôsledky pandémie Covid 19 na podnikateľskú činnosť pôvodne žalovanej v 1. rade, ktoré zostávajú v rovine akéhosi morálneho apelu. Žalobca si nárok uplatnil z dôvodu porušenia dohodnutej zmluvnej povinnosti uhrádzať riadne a včas nájomné za užívanie nebytových priestorov a žalobca oprávnené poukazoval na možnosť pôvodnej žalovanej nájomný vzťah ukončiť skôr a zabrániť tak rastu výšky zmluvnej pokuty.

26. Správne súd prvej inštancie rozhodol i o trovách konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného, ktorý výrok žalovaný napadol odvolaním tvrdiac, že namieste bolo využitie § 257 CSP s prihliadnutím na jeho nemajetnosť. O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol vychádzajúc z § 255 ods. 1 CSP s prihliadnutím na úspech žalobcu, ktorému bola priznaná suma 7.452,00 eur. Pri realizácii moderačného práva vo vzťahu k výške zmluvnej pokuty súd prvej inštancie aplikoval svoju úvahu (sudcovské právo) a teda výška plnenia bola závislá od úvahy súdu, čo aj za použitia Civilného sporového poriadku vytvorilo možnosť priznať žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % z priznanej sumy.

27. Neboli tak splnené podmienky pre výnimočnú aplikáciu § 257 CSP. Odhliadnuc od toho, že žalovaný nepredložil žiadne (aktuálne) podklady svedčiace o jeho nepriaznivej sociálnej, či majetkovej situácii, samotná nemajetnosť žalovanej strany nie je sama o sebe dôvodom pre použitie § 257 CSP.

28. O trovách tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté v súlade s § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi voči žalovanému bol priznaný nárok na ich náhradu v plnom rozsahu.

29. Nad rámec uvedeného sa žiada dodať, že konanie voči pôvodnej žalovanej v 1. rade F. E. v dôsledku rozhodnutí prvoinštančného a odvolacieho súdu z 26.4.2023 a 26.4.2024 bolo právoplatne zastavené a súd prvej inštancie navyše návrhy F. E. a žalovaného A. B. E. zo dňa 15.10.2024 na vydanie opravného uznesenia a dopĺňacieho rozsudku právoplatne zamietol a tak odvolací súd v tomto štádiu konania nemohol rozhodovať o akýchkoľvek nárokoch F. E..

30. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).